

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Валентин Пенчев Василев, ЮЗУ Н.Рилски, Благоевград,
Член на научно жури, назначено със заповед №.....от на Ректора на ВСУ
„Черноризец Храбър“

Относно: дисертационен труд на тема „Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции“, с автор Дариуш Решко, за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в Професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, обучаващи звена: Факултет „Международна икономика и администрация“; Катедра „Администрация, управление и политически науки“.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

По безспорен начин темата на дисертационното изследване импонира на повишиения интерес към проблематиката и отговаря на голям брой предизвикателства, свързани с развитието на териториалното управление в Полша.

Глобализиращата се икономика и силната степен на ентропия в системите за управление в последното десетилетие, наложиха търсенето на нови решения за стабилизиране и развитие на местните административни структури.

Фокуса на дисертационното изследване е насочен към актуалните проблеми на местното самоуправление в Полша и извеждането на специфични характеристики, свързани с малките и средни предприятия и релацията им свързана с развитието на полските провинции.

Изучаването на този проблем в настоящия момент прави неговата значимост съществена и е крачка напред към постигане на желаното приближаване към най-добрите европейски практики в областта на изследването на докторанта и търсенето на подходящи управленски модели те да се прилагат в практиките на други държави. Актуалността от процесът на регионално развитие на предприемаческите фактори, най-важният от които е функционирането на сектора на малки и средни предприятия, са изключително важни икономически категории от политическа и социална гледна точка и тяхното перманентно изследване в търсене на значими практически значения е категорично важно.

Главите са логически и последователно обвързани, като в първата "Регионално развитие и неговите детерминанти" се прави изчерпателен научен анализ на теоретико-методологически основи на проблематиката и включва теоретично въведение в емпиричните проблеми, свързани с анализа, оценката и измерването на процесите за развитие в полските (и европейските) провинции. Този раздел представя характеристиките на развитието в териториалните системи, като се вземат предвид детерминантите и инструментите на политиката за регионално развитие, както и политиките в подкрепа на развитието на териториалните единици в Полша и в Европейския съюз. Главата завършва с 9 извода.

Втора глава проследява „Специфика на малките и средните предприятия“, обхваща процесите на регионално развитие, която е в основата на по-нататъшните емпирични изследвания. В нея са анализирани и описани подробно разделението на стопанските субекти в категории: микро, малки, средни предприятия; характеристиките и анализ на факторите, определящи третирането на сектора на малките и средните предприятия; анализирани са секторните инструменти от страна на публичната администрация и е описано подробно значението на сектора на малките и средните предприятия както в полската икономика, така и в икономиката на страните от Европейския съюз. Главата завършва с 16 извода.

В глава трета „Обща характеристика на полските провинции“ е представено подробно описание на всичките 16 полски провинции (NTS-2) с особен акцент върху описание на търговските предприятия, които осъществяват дейност, като се има предвид цифровата, пространствената и генеричната структура и са изяснени географските и общи характеристики на всичките шест региона. Тук са аргументирани 28 препоръки.

Глава четвърта на дисертационния труд, "Влиянието на микро, малки и средни предприятия в регионалното развитие на отделните региони, измерено със стойността на брутния вътрешен продукт на глава от населението в периода 2005-2012" е с решаващо значение за изпълнението на основната теза. Тук е анализирано нивото на регионалното развитие на отделните региони (NTS -2) измерено със стойността на брутния вътрешен продукт на глава от населението. Изведени са 15 препоръки, с което общия брой на препоръките в четирите глави е 68, показателна цифра за практическата стойност на разработката.

В заключението на изследването се подчертава теоретично обобщение и предложено ново решение на важен научен проблем, което се състои в разработването на теоретико-методологически, методически и практически подходи за въздействие на сектора на микро, малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции. Резултатите от изследването формулират теоретичните и научно-практически обобщения, изводи и практически препоръки, основните от които са следните:

Автора е използвал подходящо подбрани изследователски методи, съответстващи на динамичния и комплексния характер на проблема и чрез прилагането на динамичния, системния и оценъчния подход е постигната висока степен на обобщаване, очертаване на тенденциите и включването на прогностични елементи в работата.

Резултатите от дисертационния труд са коректно обобщени в заключението. Направените изводи кореспондират с текста и са коректно обобщени, следват от текста и отразяват конкретните постигнати резултати.

Автореферата е композиран съгласно изискванията и традициите за този специфичен компонент от процедурата, и отразява всички основни части на дисертацията, с оглед на което се дава възможност да се откроят ясно постигнатите научни и приложни резултати и приноси.

По проблемите на дисертационния труд докторанта е представил списък с 25 публикации, всичките на полски език.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ОЦЕНКА НА ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТА

Предложения дисертационен труд е завършена научна разработка, отговаряща изцяло на традициите в това направление, както и на всички формални изисквания при подготовката на такъв вид научен труд.

Сред научните приноси може да откроим:

- Обоснована е научно-методологическата същност на въздействието на МСП върху развитието на полските региони.
- Обосновани и доказани е основната изследователска теза, че променливата интензивност, форма и начин на осъществяване на феномена регионално предприемачество в сектора на МСП се определя като променящия се бизнес в съответните им видове: микро, малки и средни предприятия;
- Разработена е функционална класификация, чрез която се потвърждава тезата, че въз основа на всички 16 полски войводства функционират микро, малките и средни предприятия;
- Частичното е потвърдена тезата, при изследването на връзката между явленията, представена в статистическа и математическа форма.
- Основната цел е постигната и при идентифицирането, анализа и оценката на развитието на сектора на микро, малките и средни предприятия в процесите на регионално усъвършенстване във всички полски региони (NTS-2).

Спрямо научно-приложни приноси приемаме следните:

- Разработен е методически инструментариум за регионалното развитие на полските провинции, който отчита предприемачеството като определящ при развитието на микропредприятията;
- Внедрени са резултатите от положителната корелация между промените в броя на предприятията в сектора на МСП съобразно промените в стойността на нивото на регионалното развитие, измерено с показателя от Брутния Вътрешен Продукт на глава от населението;
- Предложен е и е обоснован икономически модел при който въздействието на сектора на МСП върху развитието на полските провинции е производна на политическото решение на правителството на Република Полша.

Приемам посочените в автореферата приноси, които несъмнено са лично дело на кандидата и смяtam, че в съдържателно отношение те реално отразяват нейните постижения.

III.ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДОКТОРАНТА

Към кандидата г-н Решко имам следните две препоръки:

- Нека направи опит да постави на политически дебат част от изведените изводи и да апробира идеите в практиката в следващата година. Искрено вярвам, че голяма част от изведените препоръки са силно практически приложими;
- Препоръчвам на докторанта да насочи изследователските си усилия и към намирането на допирните точки между неговите виждания за ефективно управление с концепцията за устойчивото териториално развитие. В този контекст, голяма част от

идеите заложени в настоящия труд могат да получат една значителна «широта» при прилагането си, а като цяло и да придобият вид на своеобразен «научен проект», готов за финансиране и апробиране, включително и със средства на Европейския съюз.

Посочените възможности не омаловажават достойнствата на дисертационния труд и не влияят върху научните приноси, а ще допринесат за тяхното по-прецизно разкриване.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основният извод, който може да се направи е, че дисертационния труд притежава необходимата научна значимост и безспорно доразвива теоретичните знания и практически опит в изследваната проблематика. Като цяло съдържанието показва, че докторанта е в състояние да осъществява самостоятелно научна и практико-приложна дейност с висока степен на практическа приложимост.

Формалните изисквания по процедурата са изцяло изпълнени.

Изложеното дотук ми дава основание да приема дисертационния труд за завършен, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и Наредба № 12 на ВСУ „Черниоризец Храбър“ за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Като член на научното жури давам своята **положителна** оценка на дисертационния труд „**Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции**“, за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в Професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ на **Дариуш Решко**.

10.11.2017 г.
гр. Благоевград

Изготвил становището:

доц. д-р Валентин Василев

Док. д-р Валентин Василев